

РЕШЕНИЕ

№ 14890

гр. София, 16.08.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 16 състав,
в публично заседание на 24.04.2024 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Ралица Романова

при участието на секретаря Елица Делчева, като разгледа дело номер **1499** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във вр. с чл. 13, ал. 9 от Закона за енергетиката /ЗЕ/.

Образувано е по жалба вх.№ Е-12-00-41/14.01.2022 г. по описа на КЕВР от МД СОЛАР ООД, ЕИК[ЕИК], седалище и адрес на управление [населено място], [улица], ет.5, представлявано от Г. О. П., управител и М СОЛАР ООД, ЕИК[ЕИК], седалище и адрес на управление [населено място], [улица], ет.5, представлявано от Г. О. П., управител, и двете дружества чрез адв. А. А. и адв. Д. К., Адвокатско дружество Н. и съдружници, ЕИК[ЕИК], адрес [населено място], [улица], ет.1, който е и адрес за кореспонденция, срещу Решение № Ц-2/01.01.2022 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране /КЕВР/, с което изменя, считано от 01.01.2022г., прогнозната пазарна цена за базов товар и съответно прогнозната пазарна цена по групи производители и премиите на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 Kw и над 500 Kw, определени от КЕВР с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г.

В жалбата се излагат доводи за нищожност на решението респ. незаконосъобразност на същото, като постановено при съществени нарушения на административнопроизводствените правила, липса на компетентност, при неспазване на установената от закона форма, както и в противоречие с материалния закон, и несъответствие с целта на закона. Твърди се, че обжалваното решение и определените с него прогнозна пазарна цена и премии, са в противоречие с решението

на Народното събрание на РБ, с което е наложен мораториум върху цената на електроенергията на регулиран пазар. Според жалбоподателите, с приемането на Решение Ц-2/01.01.2022 г., с което КЕВР е упражнила правомощието си да регулира определени от ЗЕ цени, КЕВР е нарушила забраната, приета с Решение на Народното събрание, което представлява нарушение на чл. 86, ал. 2 от Конституцията на Република България и съответно порок на административния акт по смисъла на чл.146, т.4 от АПК, който обуславя неговата нищожност. Сочи се още, че решението е взето при начална липса на компетентност на органа, който го е приел - Комисия за енергийно и водно регулиране. Излага довод, че към датата на приемане на решението мандатът на двама от членовете на състав „Енергетика“ на Комисията е бил изтекъл, поради което правомощията на тези конкретни членове са били отпаднали с изтичане на срока (мандат), за който са избрани, което поставя под въпрос законосъобразността на оспорения административен акт. Твърди се, че при приемането на решението е била нарушена разпоредбата на член 316, ал. 3 от ЗЕ и разпоредбата на чл.13 от АПК. Нарушени са били и принципите по чл. 6, 7, 8, 12 и чл.13 от АПК, което е основание актът да бъде приет за незаконосъобразен. Твърди се също, че не е била спазена и разпоредбата на чл. 59, ал.2, т. 4 от АПК за мотивираност на акта. В процесното решение, от КЕВР не са били изложени фактически констатации, обосновани на конкретни данни и факти, съответно не са посочени доказателствата, на които се основават те, както не е направена преценка на всички факти и доводи от значение за приемането на конкретното решение. Изразено е искане оспореното решение да бъде обявено за нищожно. В условията на евентуалност се претендира незаконосъобразност на акта в частта му по Раздел I, т. 1 „Премии във връзка с определени и/или актуализирани цени по Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на КЕВР, подточка 1.9 „ЕЦ с фотоволтаични модули над 5 kWp и по Раздел I, т. 2, „Премии във връзка с определени и/или актуализирани цени по Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР“, подточка 2.9 „Електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kWp до 1 000 kWp, монтирани на покриви и фасади“, като при условията на член 173, ал. 2 от АПК преписката да бъде изпратена на административния орган със задължителни указания по тълкуването и прилагането на закона. С жалбата се представят писмени доказателства. Претендират се разноски.

В проведеното открито съдебно заседание жалбоподателите се представляват от адв. А., която поддържа жалбата и в писмена защита изразява позиция по същество.

Ответникът - Комисията за енергийно и водно регулиране, чрез процесуален представител - юриконсулт Н., оспорва жалбата. Счита жалбата за неоснователна по всички наведени в нея доводи за нищожност, респ. за незаконосъобразност на Решение № Ц-2. Подробни аргументи излага в писмени бележки. Претендира юриконсултско възнаграждение.

Заинтересованата страна – Фонд „Сигурност на електроенергийната система“, не се представлява в съдебно заседание и не изразява становище по жалбата.

Административен съд София град, III отделение, 16 състав, след като обсъди доводите на страните и въз основа на представените по делото доказателства, приема за установено следното:

Между страните не се спори, че жалбоподателите са енергийни предприятия - производители на електрическа енергия от възобновяем енергиен източник - слънчева енергия, по смисъла на § 1, т. 24 от ДР на ЗЕ и §1. т. 8 от ДР на ЗЕВИ. Всяко от дружествата притежава Фотоволтаична централа за производство на електрическа

енергия, както следва:

Ф. „М Солар – М.“, находяща се в землището на [населено място], [община], област С., с инсталирана мощност 1 М., която е присъединена към съответната електрическа мрежа, собственост на М Солар ООД. Преференциалната цена, която е била приложима към централата е съгласно Решение № Ц-10/30.03.2011 г. (ЕЦ с фотоволтаични модули над 5 kWp. преференциална цена 699.11лв.).

Ф. „МД Солар – М.“, находяща се в землището на [населено място], [община], област С., с инсталирана мощност 1 М., която е присъединена към съответната електрическа мрежа, собственост на МД Солар ООД. Преференциалната цена, която е била приложима към централата е съгласно Решение № Ц-18 /20.06.2011 г. (Електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kWp до 1 000 kWp, монтирани на покриви и фасади, преференциална цена 583,77 лв.).

Между всяко от дружествата и Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ е сключен договор за компенсиране с премия за произведените от централата количества електрическа енергия до размера на определеното за съответната категория производители нетно специфично производство на електрическа енергия. Договор за компенсиране с премии № ВЕИ-340/23.08.2019 г. е сключен между Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ и МД СОЛАР ООД, съответно Договор за компенсиране с премии № ВЕИ-341/23.08.2019 г. е сключен между Фонд „Сигурност на електроенергийната система“ и М СОЛАР ООД. Представени са и сключените от М Солар ООД и МД Солар ООД договори за покупко-продажба на електрическа енергия, сключени на 03.06.2021 г. с Е. Т. САУТ И. Ю. ЕАД.

Като производители на енергия от възобновяеми източници, на всяко от дружествата се издават и гаранции за произход от Агенцията за устойчиво енергийно развитие, които в съответствие с изискванията па чл.33-34 от ЗЕВИ се издават и прехвърлят по електронен път.

М Солар ООД оспорва Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г. на КЕВР в частта му по Раздел I. т. 1 „Премии във връзка с определени и/или актуализирани цени по Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на КЕВР”, подточка 1.9 „ЕЦ с фотоволтаични модули над 5 kWp. преференциална цена 699.11лв.“. Премията е определена в размер на 424.15 лв. (587.58 лв. по предходното решение).

МД Солар ООД оспорва Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г. на КЕВР в частта му по Раздел I. т. 2 „Премии във връзка с определени и/или актуализирани цени по Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР“, подточка 2.9 „Електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kWp до 1 000 kWp, монтирани на покриви и фасади, преференциална цена 583.77 лв.“ Премията е определена в размер на 308,81 лв. (472,24 лв. по предходното решение).

Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г. на КЕВР е прието на 01.01.2022 г. Жалбата на МД Солар ООД и М Солар ООД, с която същото се оспорва в посочените точки е подадена с вх. № Е-12-00-41 от 14.01.2022 г. на КЕВР, в срока по чл. 149, ал.1 от АПК. По отношение и на двете дружества е налице интерес от оспорване на Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г. на КЕВР в конкретните части, с оглед обстоятелството, че определената с решението премия е в по-нисък размер от определената с цитираните ценови решения.

С оглед на изложеното съдът приема жалбата за процесуално допустима, поради което същата следва да бъде разгледана по същество относно нейната основателност.

С решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. в частта по т. XIX, от КЕВР са определени за

периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. премии за електрическа енергия от възобновяеми източници (ВИ), произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW.

Със заповед № З-Е-319 от 07.12.2021 г. на председателя на КЕВР е сформирана работна група със задача да анализира изменението между определената прогнозна цена за базов товар за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия и ако това изменение е съществено, да извърши анализ по отношение на изменение на определените с Решение Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР премии за електрическа енергия от възобновяеми източници, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW.

За извършения анализ е изготвен Доклад с вх. № Е-Дк-1271 от 08.12.2021 г., който е приет от КЕВР с решение по т. 1 от Протокол № 287 от 13.12.2021 г. Със същото решение, с което е приет докладът, КЕВР приема и проект на решение относно изменение на определените с Решение Ц-25 от 01.07.2021 г. премии.

С решение по т. 1 от Протокол № 287 от 13.12.2021 г., от КЕВР е открита процедура по изменение на премиите, определени в Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. при условията на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ, като е приета съкратена процедура и срокове за нейното провеждане. Насрочено е обществено обсъждане на проекта на решението за 15.12.2021 г. от 10.00 часа, което да се проведе по реда на т. 8 от решение на КЕВР по Протокол № 175 от 05.08.2020 г. Срокът, който е предоставен за становища на заинтересованите лица по проекта на решение е до 17:00 часа на 17.12.2021 г. На същата дата на страницата на КЕВР е публикувано обявление за насроченото обществено обсъждане, ведно с приетия доклад и проект на решение за изменение на Решение № Ц-25/01.07.2021 г.

На 01.01.2022 г. на основание чл. 31б, ал. 2 от ЗЕВИ и § 28, ал. 3 от ПЗР на ЗЕВИ, обн. ДВ, бр. 9 от 2021 г., чл. 14, ал. 1 от ЗЕ, чл. 40, ал. 2 от Наредба № 1 за регулиране на цените на електрическа енергия (Наредбата), КЕВР уведомява на страницата си, че приема Решение № Ц-2/01.01.2022 г., с което са изменени определените с Решение № Ц-25/01.07.2021 г. премии на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW.

Обжалваният административен акт - Решение № Ц-2/01.01.2022 г. на КЕВР, в оспорената част, е издаден от компетентен орган, в съответствие с правомощията на Комисията, визирани в чл. 21, ал. 1, т. 8 във връзка с чл. 21, т. 8б от ЗЕ. Разпоредбата на чл. 21, т. 8б от ЗЕ, предвижда, че КЕВР определя размера на премиите за електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW, ежегодно в срок до 30 юни, а тази на чл. 13, ал. 1, т. 1 от ЗЕ, гласи, че Комисията е колегиален постоянно действащ орган, който заседава, ако присъстват повече от половината от общия брой членове или от членовете на съответния състав.

Решението е прието при наличието на кворум с изискуемото мнозинство, от състав на комисията, който съответства на закона, поради което не е налице основание за отмяната му по чл. 146, т. 1 от АПК.

Съдът намира за неоснователни твърденията в жалбата за наличие на съществени процесуални нарушения при издаването на административния акт.

Оспореното решение в частта по му по раздел I, точка 1, подточка 1.9 и точка 2,

подточка 2.9 е издадено в съответствие със законовите изисквания относно формата и съдържанието му съгласно разпоредбата на чл. 59, ал. 2 от АПК. Резултатът от производството пред КЕВР е писмено обективиран в оспореното Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г. на КЕВР, в което са посочени наименованието на органа, който го е издал, диспозитивна част, както и пред кой орган и в какъв срок решението може да се обжалва, изложени са фактическите и правните основания за издаването му. КЕВР обосновава своите изводи въз основа на приложения и приобщен към административната преписка доказателствен материал, като излага и подробни мотиви. Поради което КЕВР се е произнесла в съответствие с изискването за мотивираност на акта съгласно чл. 59, ал. 2, т. 4 от АПК и не е налице основание за отмяната му по чл. 146, т. 2 от АПК.

Със заповед № 3-Е-319 от 07.12.2021 г. на председателя на КЕВР е формирана работна група, със задача да анализира изменението между определената прогнозна цена за базов товар за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода, на организиран борсов пазар на електрическа енергия и ако това изменение е съществено, да извърши анализ по отношение на изменението на определените с Решение Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР премии за електрическа енергия от възобновяеми източници, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW. Работната група е приключила дейността си с изготвянето на Доклад с вх. № Е-Дк-1271 от 08.12.2021 г., който е приет от КЕВР с решение по т. 1 от Протокол № 287 от 13.12.2021 г. Със същото решение, с което е приет доклада, КЕВР приема и проект на решение относно изменение на определените с Решение Ц-25 от 01.07.2021 г. премии. Така, с решението по Протокол № 287 от 13.12.2021 г., по т. 2 от същото, КЕВР открива процедура по изменение на премиите, определени в Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г., в частта по т. 3, при условията на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ, което да се осъществи при съкратена процедура и срокове за нейното провеждане. Със същото решение - т. 2.1. КЕВР определя дата за провеждане на открито заседание за разглеждане на приетия по т. 1 Доклад и дата за провеждане на обществено обсъждане на проект за решение - 15.12.2021 г. Определен е срок за представяне на становища по доклада и по проекта на решение - 17.12.2021 г. - 17.00 часа. С т. 2.3 от решението е определена и дата на провеждане на закрито заседание на КЕВР за приемане на решение - 01.01.2022 г. С т. 3 от решението по Протокол № 287 от 13.12.2021 г. КЕВР приема и проект на решение относно изменение на определените с Решение № Ц-25/01.07.2021 г. на КЕВР цени на производителите на ел. енергия от ВИ с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW. С решението е насрочено и открито заседание за разглеждане на доклада на 15.12.2021 г. (т. 4), което да се проведе по реда на т. 8 от Решение по Протокол № 175/05.08.2020 г., като е разпоредено (т. 6) приетите доклад и проект на решение, датите и часовете на откритото заседание и общественото обсъждане, да бъдат оповестени на интернет страницата на КЕВР. На 13.12.2021 г. в секция „Новини“ на интернет страницата на КЕВР е публикувано съобщение за покана за провеждане на обществено обсъждане на проект на решение относно изменение на определените с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР премии на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 kW и над 500 kW. Откритото заседание на КЕВР за обществено обсъждане на проекта за решение, така както е посочено в решение по Протокол № 287 от 13.12.2021 г. на КЕВР - на 15.12.2021 г. от 10 часа, с участието на

заинтересовани страни, е проведено на оповестената дата - 15.12.2021 г., като за резултатите от него е съставен протокол от същата дата. В заключителната част на протокола от 15.12.2021 г. отново е посочен срок за писмени предложения по проекта за решение - 17.12.2021 г., както и датата на провеждането на закритото заседание на КЕВР - 01.01.2022 г. В резултат на проведеното обществено обсъждане, до КЕВР са постъпили становища от Асоциация на търговците на електроенергия в България, от Българска фотоволтаична асоциация, от Българска ветроенергийна асоциация, както и от още 13 други ЮЛ, подробно посочени в оспореното решение на КЕВР.

Видно от представените в хода на съдебното заседание извадки от интернет страницата на КЕВР, приложеният проект на решение, както и от приложеното по административната преписка писмо с изх. № Е-03-17-52 от 13.12.2021 г., се установява, че със свое решение Комисията е приела съкратена процедура и срокове. Това решение е прието преди извършването на предвидените в него процесуални действия и предвижда осъществяване на основните етапи от процедурата по изменение на премиите по реда на чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ, а именно - извършване на проучване от назначена за целта работна група от експерти на Комисията, изготвяне на проект на решение, който да бъде разгледан и приет на закрито заседание на регулаторния орган, след което да се проведе обществено обсъждане, за което да бъдат поканени всички заинтересовани лица и административният акт да се приеме след разглеждане на постъпилите становища. От това става ясно, че правилата, гарантиращи защитата на правата и интересите на заинтересованите страни, са спазени, като страните са уведомени за откриването на процедурата, проведено е обществено обсъждане за изслушването им, предоставен им е достатъчен срок за становища и възражения, които са обсъдени в мотивите към административния акт. Всички извършени процесуални действия са в съответствие с приетата процедура. Решението на регулаторния орган е взето при извършена преценка на заявленията и обсъждане на становищата на заинтересованите лица на закрито заседание на комисията, след което е публикувано. Предвид изложеното съдът намира, че не са налице допуснати съществени процесуални нарушения, обосноваващи отмяна на акта на основание чл. 168, ал. 1 във връзка с чл. 146, т. 3 от АПК.

Между страните няма спор, че М СОЛАР ООД И МД СОЛАР ООД са производители на електрическа енергия от възобновяеми източници. Представени са действащи към момента на издаване на оспорения административен акт и към момента на подаване на жалбата договори за компенсирание с премии, сключени със заинтересованата страна Фонд Сигурност на електроенергийната система.

Решение № Ц-2 от 01.01.2022 г. на КЕВР е постановено на основание чл. 31б, ал. 2 от ЗЕ, която разпоредба предоставя възможност за изменение на определените премии, но не по-често от веднъж на 6 месеца, при условие че е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия. С процесното решение Комисията е изменила част от премиите, определени с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г., т. XIX.

Действително, с Решение за изменение и допълнение на Решение на

Народното събрание за справяне с ценовата криза на електроенергията, прието на 15 декември 2021 г., обн. ДВ, бр. 108 от 17.12.2021 г. НС е наложило мораториум върху цената на електрическата енергия, ВиК услугите и топлинната енергия на регулиран пазар на нивата от 16 декември 2021 г., като срокът на неговото действие е до 31 март 2022 г.

Съгласно чл. 31б, ал. 1 от ЗЕ „Комисията има право при необходимост да изменя утвърдените цени на електрическата енергия, цените за достъп и/или пренос през електропреносната и/или електроразпределителните мрежи и цената и/или компонентата от цената по чл. 30, ал. 1, т. 17 по време на ценовия период, но не по-често от веднъж на календарно тримесечие. От друга страна текстът на ал. 2 на чл. 31б изрично посочва, че КЕВР има право при необходимост да измени определените премии, но не по-често от веднъж на 6 месеца, при условие че е налице съществено изменение между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за този период спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар на електрическа енергия.

При съпоставката на двете разпоредби е видно, че същите се отнасят за две по съществото си различни фактически положения, регламентирани в посочените правни норми. Този извод се потвърждава от систематичното тълкуване на разпоредбите, които са отделени в две различни алинеи, а не обединени в една. В, ал. 1 на чл. 31б от ЗЕ изчерпателно са изброени цените, които подлежат на изменение по този ред, а именно това са всички цени, попадащи в чл. 30, ал. 1 от ЗЕ. Сред тях обаче не е прогнозната пазарна цена за базов товар.

НС е наложило мораториум върху цената на електрическата енергия, ВиК услугите и топлинната енергия на регулиран пазар на нивата от 16.12.2021 г., като срокът на неговото действие е до 31.03.2022 г. В конкретния случай, настоящото административно производство е свързано с изменението на определените с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР премии, които се изчисляват като разлика между вече определени, съответно актуализирани преференциални цени на електрическата енергия и прогнозната пазарна цена за базов товар на организирания борсов пазар на електрическа енергия. Следва да се има предвид също, че по силата на чл. 100, ал. 4 от ЗЕ сделките, които се сключват от производители на електрическа енергия от възобновяеми източници, с обект с обща инсталирана мощност 0, 5 MW и над 0, 5 MW, се осъществяват на организиран борсов пазар на електрическа енергия по свободно договорени цени. Следователно тези сделки се осъществяват по свободно договорени цени извън регулирания пазар. Предвид изложеното, решението на НС за налагане на мораториум върху цената на електрическата енергия на регулиран пазар не е приложимо по отношение на акта на КЕВР за изменението на Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. на КЕВР, в частта по т. XIX., с което са определени за периода 01.07.2021 г. - 30.06.2022 г. премии за електрическа енергия от ВИ, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност 500 kW и над 500 kW. В случай, че не бъдат изчислени премии спрямо постигнатата цена на електрическата енергия на организирания борсов пазар, то премиите, които следва да бъдат изплатени за срока на мораториума от Фонд „Сигурност на

електроенергийната система“ на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници, с обект с обща инсталирана мощност 0.5 MW и над 0,5 MW, ще доведат до свръхпечалба на последните от една страна, а от друга - ще се отрази крайно негативно на бюджета на Фонд „Сигурност на електроенергийната система“.

Посочените обстоятелства, които са анализирани в хода на административното производство, са отразени в мотивите на процесното решение и съответстват на разпоредбата на чл. 31, т. 7 от ЗЕ, а именно, че КЕВР се ръководи освен от принципите по чл. 23 и 24 и от принципа за справедливо прехвърляне на разходите от преференциални цени и премии за енергия от възобновяеми източници и високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия върху крайните клиенти на електрическа енергия присъединени към електроенергийната система, включително операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи, за технологичните разходи по пренос и разпределение.

Неоснователно се оспорва валидността на Решение № Ц-2 с оглед изтеклия мандат на двама от членовете на състав „Енергетика“. Несподелима е и защитната теза за „отпадане“ на правомощията на тези конкретни членове. В тази връзка съдът съобразява мотивите в Решение № 12 от 27.09.2022 г. на Конституционния съд на Република България по к.д. № 7/2022 г. Тълкувателният акт касае функционирането на мандатните (колегиални) органи като цяло, независимо че конкретно е анализиран И. към Висшия съдебен съвет, чиито главен инспектор и инспектори, идентично с председателя и членовете на КЕВР, се избират и освобождават от Народното събрание. КС посочва, че след изтичането на срока, за който са избрани, продължаването на изпълнението на възложените функции е защитен механизъм, приложим в изключителни ситуации, при които не са избрани членовете от състава на определен колективен конституционно установен орган, минимално необходими, за да функционира той, и при липсата на други, установени изрично, конституционни (законови) механизми за продължаване на дейността на държавния орган. Да се допусне, че такъв защитен механизъм е изключен от духа и разума на Конституцията, означава, че се допуска създаването на неконституционна ситуация, тъй като неподчиняването на върховенството на правото (на установените за всички еднакви, общи правила) от държавен орган, овластен с конститутивна компетентност, е делегитимиране на установения демократичен държавен ред. Това се отнася включително и за Народното събрание, което най-непосредствено представлява и пряко изразява волята на титуляря на държавната власт и при такава ситуация, опирайки се на тази воля, за неосъществяването на възложените му от нея функции се противопоставя на конституционните ограничения на държавната власт. КС дава приоритет на непрекъснатостта като конкурираща се висша ценност с друга такава - мандатността, заключавайки, че е конституционно недопустимо да се преустанови автоматично за неопределено време дейността на Инспектората към Висшия съдебен съвет поради изтичане на срока на пълномощията на главния инспектор и на инспекторите и неизбирането от Народното събрание

на нов състав на Инспектората, осигуряващ му функциониране в съответствие с конституционните предписания.

Наред с изложеното по-горе следва да се посочи, че обществените отношения в областта на енергетиката са от изключителна важност, поради което законодателят е предвидил механизми за постоянното функциониране на институциите, извършващи контрол и регулиране в тази област. Съгласно разпоредбата на чл. 11, ал. 5, изр. второ от ЗЕ членовете на Комисията продължават да изпълняват функциите си и след изтичането на мандата им до встъпване в длъжност на новите членове. Според разпоредбата на чл. 13, ал. 1 във вр. с ал. 2 от ЗЕ Комисията е постоянно действащ орган, който разглежда и решава въпросите, свързани с регулиране на бизнес плановете и цените в енергетиката и на В и К услугите и постъпилите жалби в два състава. Именно предписаният от закона постоянен характер на Комисията като орган не позволява същата да остане без състав, съответно да функционира нормално и взема необходимите решения в срок, съгласно своите правомощия, подробно разписани в ЗЕ.

С Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г. от КЕВР е определена прогнозна годишна пазарна цена за базов товар за периода 01.07.2021 г. – 30.06.2022 г. в размер на 119,00 лв./MWh, както и прогнозна пазарна цена за същия период за групите: независим преносен оператор – 124,85 лв./MWh; оператори на електроразпределителни мрежи – 131,27 лв./MWh; производители на електрическа енергия, произведена от високоефективно комбинирано производство на електрическа и топлинна енергия – 125,07 лв./MWh; производители на електрическа енергия, произведена от слънчева енергия – 111,53 лв./MWh; производители на електрическа енергия, произведена от вятърна енергия – 114,76 лв./MWh; производители на електрическа енергия, произведена от водноелектрически централи с инсталирана мощност до 10 MW – 114,99 лв./MWh; производители на електрическа енергия, произведена от биомаса – 119,40 лв./MWh.

Посочено е, че постигнатите към 30.11.2021 г. помесечни цени за базов товар на пазара „Ден напред“ са: м. юли 2021 – 185,55 лв./MWh, м. август – 218,16 лв./MWh, м. септември – 244,45 лв./MWh, м. октомври – 368,50 лв./MWh, м. ноември – 408,32 лв./MWh, м. декември – 429,91 лв./MWh. Предвид постигнатите нива на пазара „Ден напред“, цената за базов товар за второто полугодие на 2021г. възлиза на 309,15 лв./MWh. По данни към началото на месец декември 2021 г. фючърсите за българския пазар на Европейската електроенергийна борса (EEX) за първо тримесечие на 2022 г. (Q1 2022) са нива от 232,80 €/MWh, а за второ тримесечие на 2022 г. (Q2 2022) от 125,50 €/MWh, т.е. за първото полугодие на 2022 г. – 179,15 €/MWh (350,39 лв./MWh). Постигнатите нива на фючърсите за съседните пазари са с около 4-5 €/MWh над тези за българския пазар.

При тези данни отклонението от определената прогнозна пазарна цена за базов товар за периода 01.07.2021 г. – 30.06.2022 г., която е в размер на 119 лв./MWh, спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар е над 180%. В тази връзка са съобразени и обстоятелствата.

Действително стойностите на фючърските сделки за първото полугодие на

2022 г. имат прогнозен характер и са в зависимост от различни фактори, но предвид отчетените цени на пазара „Ден напред“, за да се понижи цената за базов товар за периода 01.07.2021 г. – 30.06.2022 г. под 136,85 лв./MWh (определената прогнозна пазарна цена за целите на ценообразуването по Решение № Ц-27 от 01.07.2021 г. на КЕВР, увеличена с 15%), то следва за първото полугодие на 2022 г. цената за базов товар да е отрицателна, което е нереалистично.

Видно от изложените данни, прогнозната пазарна цена при отчитане на постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода 01.07.2021 г. – 30.06.2022 г. на организиран борсов пазар на електрическа енергия следва да е около 170 €/MWh, като е нужно да се отчетат и различни допълнителни фактори, които оказват влияние върху нея.

Посочено е, че основният движещ фактор за покачването на цените на европейските и регионалните борси, освен икономическото възстановяване на Европейския съюз след пандемията от COVID-19, обуславящо ръста на финансовите пазари и покачването на цените на въглеродните емисии, е рекордно високата цена на природния газ на европейските борси. Пряката корелация между тези две цени се обуславя от факта, че основно газови централи затварят цената на европейските борсови пазари. Това обстоятелство се променя обаче при наличие на предлагане на по-големи количества електрическа енергия, произведена от възобновяеми източници, което от своя страна се характеризира със спорадичен характер и е трудно за оценка при дългосрочни прогнози. Посочено е, че от началото на м. ноември 2021 г. пазарът на електрическа енергия се характеризира с изключителна волатилност, като за този едномесечен период изменението на фючърсите е с над 20,00 €/MWh, а при такава рязка динамика не може да се прогнозира доколко устойчива е тенденцията от последния месец. Освен това цената ще се прилага през относително дълъг период – 6 месеца, поради което същата не следва механично да отразява всяко колебание, още повече, че в много случаи моментните стойности на фючърсите отразяват факти и обстоятелства със спорадичен и случаен характер. Отбелязано е обстоятелството, че прогнозната пазарна цена на практика основно се прилага за производители, чието производство също има непостоянен характер и може да се повлияе от непредвидими фактори, поради което при прогнозирането следва да се подхожда изключително консервативно. В тази връзка е прието, че при определяне на прогнозната пазарна цена следва да се вземат предвид и стойностите на фючърските сделки към началото на м. ноември 2021 г., като прогнозата се редуцира с около 20,00 €/MWh до 150,00 €/MWh.

При тези обстоятелства и мотиви е прието, че прогнозната пазарна цена за базов товар следва да бъде в размер на 293,37 лв./MWh.

На основание чл. 37б, ал. 1 и ал. 2 от НРЦЕЕ във връзка с ценообразуването по Решение № Ц-27 от 01.07.2021 г. Комисията е определила групови коефициенти, отразяващи отклонението между средната пазарна цена за базов товар на пазара „Ден напред“ за предходната календарна година и постигнатата среднопретеглена цена на пазара „Ден напред“ за предходната календарна година от съответната група. При определената към момента на приемане на решението прогнозна пазарна цена за базов товар в размер на

293,37 лв./MWh, прогнозната пазарна цена съответно за електропреносния оператор, електроразпределителните оператори и групите производители следва да бъде, както следва: 1. Независим преносен оператор – 307,79 лв./MWh; 2. Оператори на електроразпределителни мрежи – 323,63 лв./MWh; 3. Производители на електрическа енергия, произведена от високоефективнокомбинирано производство на електрическа и топлинна енергия – 308,34 лв./MWh; 4. Производители на електрическа енергия, произведена от слънчева енергия – 274,96 лв./MWh; 5. Производители на електрическа енергия, произведена от вятърна енергия – 282,92 лв./MWh; 6. Производители на електрическа енергия, произведена от водоелектрическицентрали с инсталирана мощност до 10 MW – 283,48 лв./MWh; 7. Производители на електрическа енергия, произведена от биомаса – 294,36 лв./MWh.

С оглед изложеното, отклонението между определената прогнозна пазарна цена за базов товар за периода 01.07.2021 г. – 30.06.2022 г. в размер на 119 лв./MWh спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар в размер на 293,37 лв./MWh е в размер на 147 %. Тази разлика е обосновала наличие на съществено изменение на прогнозната пазарна цена за базов товар по смисъла на § 1, т. 16а от Допълнителната разпоредба (ДР) на НРЦЕЕ.

Следва да се посочи, че през 2021 г. пазарът на електроенергия е либерализиран. Затова цената на произведеното количество енергия от възобновяеми източници се определя по различен механизъм. От 1 юли 2021 г. крайните снабдители не изкупуват електрическа енергия по преференциални цени от производители на електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници, произведена от централи с обща инсталирана електрическа мощност от 500 kW до 1 MW, съгласно § 28, ал. 1 от ПЗР на ЗИД ЗЕ. Българската енергийна независима борса /БЕНБ/ е задължителният канал, през който производители с инсталирана мощност равна и над 500kW трябва да продават своята електроенергия на свободен пазар. Производителите следва да изберат една от трите платформи за търговия - Пазар ден напред, Пазар в рамките на деня и Двустранни договори, които платформи се поддържат от БЕНБ и на които пазарни сегменти борсата има различни правомощия. Освен че продават произведената ел. енергия на свободния пазар, производителите на ел. енергия от ВЕИ подписват договор за компенсиране с премии с Фонд „Сигурност на електроенергийната система“. Премията е разликата между определената с решение на КЕВР преференциална цена, приложима за съответната централа и определяна също от КЕВР прогнозна пазарна цена на ел. енергия за всеки регулаторен период за групата производители, към която се отнася този производител.

Значението на премията за всеки производител е различно, в зависимост от това как е преценил да продава произведената от него ел. енергия. Ако производител сключи договор с фиксирана цена /и към нея се прибави премията/ финансовият резултат ще е различен от крайната цена на производител, който продава по пазарни цени на борсата и получава премията. Поради това, независимо че размерът на премията е еднакъв за производителите, за някои от тях този размер може да е удовлетворяващ, а за

други - да е нисък. От това следва извод, че независимо от еднаквата премия, за всеки производител крайната цена на ел. енергията е различна. Поради това всеки производител има право да прецени правния си интерес от обжалване на акта на КЕВР за определяне на размера на премията. Това обуславя и определянето на характера на оспорвания акт като индивидуален административен акт, съобразно правилата на чл. 21 АПК и чл. 36а, ал. 1 и, ал. 2 ЗЕ. Последната разпоредбата определя, че за енергийните предприятия, доставящи електрическа енергия и природен газ по регулирани цени, Комисията утвърждава цените като пределни цени на всеки лицензиант с решение, което е индивидуален административен акт. Вярно е, че производителите на ел. енергия от Ф. не продават енергия по регулирани цени, а на свободния пазар. Но в случая премията, като компонента на крайната им цена, подлежи на регулиране. Определянето на прогнозната цена за базов товар се извършва от КЕВР единствено за целите на определянето на премиите, т.е. не се регулират цени по смисъла на чл. 30, ал. 1 от ЗЕ, прогнозната цена за базов товар не попада в цените подлежащи на регулиране от КЕВР по реда на чл. 30, ал. 1 от ЗЕ.

Премията, която получават производителите на ел. енергия от ВЕИ е определена в закона като компонента от цената на ел. енергията. Съгласно чл. 30, ал. 1, т. 17 ЗЕ на регулиране от Комисията подлежи компонентата от цена, чрез която всички крайни клиенти, присъединени към електроенергийната система, включително операторът на електропреносната мрежа и операторите на електроразпределителните мрежи, участват в компенсирани разходи по чл. 35 ЗЕ, а именно - предоставяне на премии за електрическа енергия от възобновяеми източници. В. съд в свои решения вече е посочил, че след като законът определя акта на Комисията, с която се утвърждават регулираните цени, като индивидуален административен акт, то и регулираната с акт на КЕВР компонента на цената, следва да се определя с акт, който да е индивидуален административен акт.

Неоснователно е твърдението на жалбоподателите, че обжалваното решение на КЕВР не е съобразено с принципа на равенство, предвиден в чл. 8, ал. 1 от АПК, съгласно който всички лица, които са заинтересовани от изхода на административното производство, имат равни процесуални възможности да участват в него за защита на свои права и законни интереси. Както бе посочено по-горе, въпреки проведената съкратена процедура, видно и от административния акт, заинтересованите страни са имали възможност и са взели участие в административното производство, като са представили становища и възражения, които са били обсъдени от КЕВР.

Не е основателно и твърдението на жалбоподателите, че Комисията не се е съобразила с принципа на равнопоставеност, въведен в чл. 23, т. 5 от ЗЕ, тъй като процесното решение касае единствено производителите на електроенергия от възобновяеми източници, поставяйки ги в неравностойно положение спрямо останалите. Законодателят е предвидил различен процесуален ред за определяне цените, респ. премиите, по отношение на дружествата с високоефективно производство на топлинна и електрическа енергия, с оглед отчитане на конкретните специфики на този вид производство.

Според жалбоподателите, с приемане на процесното решение КЕВР нарушава и принципа за съразмерност, предвиден в чл. 6, ал. 2 и, ал. 5 от АПК, съгласно който административният акт и неговото изпълнение не могат да засягат права и законни интереси в по-голяма степен от най-необходимото за целта, за която актът се издава, както и принципът за предвидимост, залегнал в чл. 13 от АПК. В случая целта, за която е издадено процесното решение, е да се осигури баланс между интересите на енергийните предприятия и клиентите по цялата верига от производството, което не нарушава принципът на съразмерност. Законодателят изрично е допуснал възможността да се изменят премии, определени с решение на Комисията, и това изменение да се извърши преди да изтече периодът, за който са били определени премиите, при условие, че е налице обективният факт на съществено изменение между определената прогнозна цена на борсов товар за този период, спрямо постигнатата и прогнозната такава за оставащия срок от периода на организиран борсов пазар. Тази нормативна възможност не накърнява принципа на последователност и предвидимост.

Съдът намира за неоснователни и твърденията в жалбата, че оспореният административен акт противоречи с целта на закона и нормите на специалния закон - Закон за енергията от възобновяеми източници (ЗЕВИ), в който изрично се предвиждат формите за насърчаване на инвестициите в областта на възобновяемата енергия и на свободната стопанска инициатива в страната. С измененията на ЗЕВИ и отпадане на стимулите по чл. 18, ал. 1, т. 6, т. 7 и т. 8 от ЗЕВИ и чл. 31 и чл. 32 от ЗЕВИ (§ 54 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр. 17 от 2015 г. и § 20 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр. 56 от 2015 г.), държавната политика в областта на развитието на енергията от възобновяеми източници е свързана с отпадане на задължението за изкупуване на произведената енергия по преференциална цена за фиксиран период от време и въвеждане на нови стимули в тази връзка, които да съответстват на чл. 107 и 108 от Договора за функциониране на европейския съюз, които забраняват прекомерната държавна помощ. В тази връзка са и измененията на ЗЕ, въведени с § 68 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, чл. 38 от 2018 г., § 34 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр. 41 от 2019 г. и § 28 от ПЗР на ЗИД на ЗЕ, ДВ, бр. 9 от 2021 г., които предвиждат прекратяване на дългосрочните договори за изкупуване на енергия на преференциална цена и преминаване към изцяло нов, пазарноориентиран модел - на договори чрез компенсиране с премии, които от една страна минимизира ефектите от прекомерната държавна помощ, а от друга създава стимули за активно поведение на производителите на пазара на електрическа енергия. Това от своя страна допринася за неговата ликвидност и постигане на оптимални цени за всички участници в производството, търговията и потреблението на електрическа енергия.

В заключение, съдът счита, че с процесното решение се стимулират повече производители на електрическа енергия да търсят по-голяма реализация на произвежданата от тях енергия на свободен пазар, което не само че не ограничава конкуренцията, а обратно създава предпоставки за намаляване на цената на електрическата енергия като увеличава ликвидността на пазара. Това от своя страна съответства на целта на ЗЕ, определена в чл. 2, ал. 1, т. 4, а именно енергийни доставки да се извършват при минимални разходи, тъй

като от една страна се намалява цената на електрическата енергия на пазара на едро, а от друга се избягва ефектът от натрупване на свръхпечалби от едни участници на енергийния пазар за сметка на други.

Така изложеното дотук в мотивите на решението е в съответствие със съдебната практика на ВАС, (решение № 9144 от 23.07.2024 г. по адм.дело № 9921/2022 г., на ВАС, III отд, решение № 9146 от 23.07.2024 г. по адм.дело № 410/2023 г. на ВАС, III отд и решение № 9014 от 22.07.2024 г. по адм.дело № 3203/2023 г. на на ВАС, III отд.).

По изложените съображения съдът намира, че Решение Ц-2/01.01.2022 г. на КЕВР, в оспорената част е законосъобразно, поради което жалбата срещу него като неоснователна следва да бъде отхвърлена.

Предвид изход на спора следва да се уважи своевременно заявената от процесуалния представител на ответника претенция за присъждане на юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя на 100 лв., платими от всеки от жалбоподателите, на основание чл. 143, ал. 4 АПК, във връзка с чл. 78, ал. 8 ГПК и чл. 24 от Наредбата за заплащане на правната помощ.

По изложените съображения и на основание чл. 172, ал. 1, ал. 2 АПК Административен съд София - град, III - то отделение, 16 състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на М СОЛАР ООД, ЕИК[ЕИК], срещу Решение № Ц-2/01.01.2022 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране, с което изменя, считано от 01.01.2022г., прогнозната пазарна цена за базов товар и съответно прогнозната пазарна цена по групи производители и премиите на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 Kw и над 500 Kw, определени от КЕВР с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г., в частта му по Раздел I, т. 1 „Премии във връзка с определени и/или актуализирани цени по Решение № Ц-010 от 30.03.2011 г. на КЕВР“, подточка 1.9 „ЕЦ с фотоволтаични модули над 5 kWp“.

ОТХВЪРЛЯ жалбата на МД СОЛАР ООД, ЕИК[ЕИК], срещу Решение № Ц-2/01.01.2022 г. на Комисия за енергийно и водно регулиране, с което изменя, считано от 01.01.2022 г., прогнозната пазарна цена за базов товар и съответно прогнозната пазарна цена по групи производители и премиите на производителите на електрическа енергия от възобновяеми източници с обща инсталирана мощност 500 Kw и над 500 Kw, определени от КЕВР с Решение № Ц-25 от 01.07.2021 г., в частта му по Раздел I, т. 2 „Премии във връзка с определени и/или актуализирани цени по Решение № Ц-18 от 20.06.2011 г. на КЕВР“, подточка 2.9 „Електрически централи с фотоволтаични модули над 200 kWp до 1 000 kWp, монтирани на покриви и фасади“.

ОСЪЖДА М СОЛАР ООД, ЕИК[ЕИК], седалище и адрес на управление [населено място], [улица], ет.5, представлявано от Г. О. П., управител да заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 /сто/ лева.

ОСЪЖДА МД СОЛАР ООД, ЕИК[ЕИК], седалище и адрес на управление [населено място], [улица], ет.5, представлявано от Г. О. П., управител да

заплати на Комисията за енергийно и водно регулиране юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 /сто/ лева.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба чрез Административен съд София-град пред Върховния административен съд на Република България, в 14-дневен срок от получаването му.

СЪДИЯ: